

15-minuters mätning

Frågorna du vill ha svar på

VATTENFALL

15-minuters avräkning och upplösning på elmarknaden

Från och med våren 2025 kommer elmarknaden att prissätta el per kvart istället för per timme. Förändringen är en del av EUs lagstiftning och syftar till att hantera variationer i elproduktionen mer effektivt, särskilt från förnybara energikällor som vind- och solkraft.

För att möjliggöra denna nya mätmetod kommer elmätare att uppdateras, vilket ger dig som förbrukare en mer detaljerad översikt över både elförbrukning och prissättning. Detta skapar också nya möjligheter att optimera elanvändningen genom att anpassa den till tider med lägre elpriser.

Självklart väcker förändringen frågor – hur påverkas kostnaderna och vad innebär de tekniska justeringarna? I detta informationsblad har vi samlat svar på de vanligaste frågorna kring 15-minuters mätning och prissättning, samt länkar till fördjupad information.

Allmän information och bakgrund

Varför införs detta?

Vad är ursprungssyftet?

Detta är ett krav enligt EU-lagstiftning för att ha en gemensam mätperiod för prissättning på elmarknaden. Bakgrunden är en ökad andel oförutsägbar vind- och solenergi. Genom att ha kortare perioder kan frekvensreglering förenklas och handel på 15 minuter kommer bättre att spegla verkliga flöden och ge bättre förutsättningar att hantera variationer i kraftsystemet.

Vilka förändringar inträffade den 1 november 2023?

Nätbolagen mäter och rapporterar, sedan 1 november 2023, var 15:e minut för ej månadsmätt förbrukning, förutsatt att förbrukaren har en mätare som stödjer detta. Många mätare har redan bytts ut, men enligt lag ska alla mätare vara utbytta till 15-minutersmätning senast 2024.

Vad innebär övergången till 15 minuters tidsupplösning på mätning och pris?

Övergången innebär att förbrukare med timavtal och nya mätare som kan rapportera 15 minuter kommer att få mätning på 15 minuter. Praktiskt för förbrukaren innebär detta att de kan ta del av 15-minutersvärden från distributionsbolagen. Timprisavtal övergår till kvartsprisavtal när elbörsen börjar prissätta per kvart.

Varför görs inte övergången till 15 minuter i anslutning till de nya funktionskraven på mätare 2025?

Allt skulle egentligen ha varit klart på nordisk nivå, men de nordiska länderna har fått uppskov.

Varför går vi över till just 15 minuter istället för till exempel 10-, eller till och med 5-minuter?

Att välja 15 minuter istället för kortare perioder som 10 eller 5 minuter är en balans mellan noggrannhet och att hantera teknisk och administrativ belastning. Kortare intervaller ger mer exakta prissignaler men skulle öka komplexiteten och kostnaden för elmarknadens aktörer och slutkunder.

Påverkan på avtal och pris

Hur påverkas de olika elprisområdena? Blir det billigare i syd?

Det är svårt att säga hur de olika elprisområdena kommer påverkas, eftersom många andra marknadsförändringar sker samtidigt.

Hur påverkar detta priset? Blir det dyrare?

Det är svårt att säga exakt hur detta kommer påverka priset. Förbrukare med timavtal som övergår till kvartsprisavtal kan styra sin elanvändning till tider med lägre pris för att sänka sina elkostnader.

Kommer jag kunna ha kvar mitt elavtal med timpris?

Nej, alla elavtal med timpris kommer att övergå till kvartsprisavtal eftersom marknaden övergår till pris-sättning per kvart.

För Vattenfalls kunder

Kan jag som Vattenfallkund behålla mitt månadspris om jag vill?

Ja, du kan behålla ditt månadspris. Det påverkas inte av övergången till 15-minutersmätning. Priset baseras då på snittpriset för alla kvartar i månaden istället för snittpriset per timme.

Kan jag som Vattenfallkund behålla mitt timpris om jag vill?

Nej, när elbörsen övergår till kvartsmätning kommer ditt timprisavtal automatiskt att övergå till kvartsprisavtal.

Kommer mitt fastprisavtal, om jag är kund till Vattenfall, att ändras till 15 minuter?

Nej, fastprisavtal påverkas inte av övergången till 15-minutersmätning.

Om du ej är elhandelskund hos Vattenfall kan du kontakta din elleverantör för information om vad som gäller för dig.

Mätning och tekniska lösningar

Min mätare är inte bytt. Kommer det att fungera i alla fall?

Från 2025 ska alla mätare kunna hantera 15-minutersmätning. Om din mätare inte har uppdaterats kommer timvärden fortfarande rapporteras, men de delas upp i fyra kvartar per timme tills mätaren byts ut.

Kan min mätare hantera 15-minutersmätning?

Från och med 2025 ska alla mätare kunna hantera 15-minutersmätning enligt lagkrav.

Vad händer med nätägare som inte är klara med sina mätarbyten 1 januari 2025?

Nätägarna måste vara klara med mätarbyten senast den 1 januari 2025. De som inte kan samla in 15-minutersvärden kommer att samla in timvärden som delas upp i fyra kvartar fram till dess.

Hur vet jag om jag mäts i 15 minuter? Kan jag se det någonstans?

Alla mätare ska vara utbytta senast 1 januari 2025. Du kan få information om mätningstypen genom att kontakta kundservice för din elleverantör.

Jag vill inte ha kvartsmätning. Hur gör jag då?

Kvartsmätning är ett lagkrav från 2025. Om du har ett elavtal med månadspris påverkas inte din fakturering av kvartsrapporteringen. Du kan kontakta ditt elnätsföretag om specifika önskemål gällande mätning.

Möjligheter för förbrukaren och tekniska lösningar

Hur kan jag utnyttja 15-minutersmätning till min fördel? Finns det tekniska lösningar som kan hjälpa mig att dra nytta av detta?

När 15-minutersavtal blir tillgängliga kan du anpassa din elanvändning till de billigaste tidpunkterna för att sänka kostnaderna. Tekniska lösningar, såsom smarta termostater och energihanteringssystem, kan hjälpa till att automatisera detta.

Måste jag styra min förbrukning varje kvart nu? Hur kan jag utnyttja det till min fördel?

Du behöver inte styra din förbrukning varje kvart just nu, men från 2025 kan du genom smart teknik och avtalsuppdateringar dra fördel av de lägsta priserna.

Frågor om fakturering och informationssystem

Varför får jag fyra likadana värden per timme?

Om du ser fyra likadana värden för en timme betyder det att din mätare fortfarande rapporterar timvärden, som sen delas upp i fyra 15-minutersvärden.

Framtida förändringar och information

Var kan jag hitta mer information om 15-minutersmätning?

Mer information kommer att finnas hos din elleverantörs hemsida och hos ditt elnätsbolag, samt på informationssidor från Vattenfall och andra relevanta aktörer i branschen.

Se även mer läsning nedan.

För Vattenfalls kunder

Hur vet jag när detta börjar gälla?

Om du är kund till Vattenfall så kommer du att få information via bland annat informationsbrevet "Energy Updates" och på din inloggade portal.

Om du ej är elhandelskund hos Vattenfall kan du kontakta din elleverantör för information om vad som gäller för dig.

Mer läsning om 15-minuters mätning

[Svenska kraftnät: Info om 15 min upplösning](#)

[Svenska kraftnät: Ny nordisk balanseringsmodell \(NBM\)](#)

[eSett: 15 min avräkning](#)

[Nordic Balancing Model: Nordic Balancing Model](#)

[Energimarknadsinspektionen: Författningssamlingen från 31/1-2023](#)

[Energy Plaza: Vad är 15-minuters avräkning och upplösning?](#)

[Energy Plaza: Därför går energimarknaden över till 15-minutersavräkning](#)